

- VINKO, D., 2022. ECOO 2022 – Odonatologi Evrope in sveta zbrani v Sloveniji na 6. Evropskem odonatološkem kongresu (ECOO 2022). *Erjavecija* 37: 37–46.
- VINKO D. & A. ŠALAMUN, 2021. First record of Violet Dropwing *Trithemis annulata* (Palisot de Beauvois, 1807) (Odonata: Libellulidae) in Slovenia. *Natura Sloveniae* 23(2): 25–37.
- VINKO, D. & M. BEDJANIČ (ur.), 2022. *ECOO 2022, 6th European Congress on Odonatology, 27–30th June 2022, Kamnik, Slovenia, Book of Abstracts*. Slovene Dragonfly Society – Slovensko odonatološko društvo, Ljubljana, viii + 100 str.
- VINKO, D., M. KOLARIČ & A. TRATNIK, 2018. Poročilo o delu skupine za kačje pastirje. V: P. Presetnik (ur.). Raziskovalni tabor študentov biologije Rače 2013, str. 53–64, Društvo študentov biologije, Ljubljana.
- VINKO, D., T. ŽLENDER & A. RIBAR, 2021. Terenski vikend SOD: Ptuj 2021 – nove najdbe koščičnega škratca *Coenagrion ornatum*, prodnega paškratca *Erythromma lindenii*, zgodnjega trstničarja *Brachytron pratense*, črnega ploščca *Libellula fulva* in dristavičnega spreletavca *Leucorrhinia pectoralis* na Štajerskem. *Erjavecija* 36: 11–22.
- VINKO, D., A. ŠALAMUN & M. BEDJANIČ, 2022a. On the odonates, odonatology and odonatologists in Slovenia. V: D. Vinko & M. Bedjanič (ur.), ECOO 2022, 6th European Congress on Odonatology, 27–30th June 2022, Kamnik, Slovenia, Book of Abstracts, str. 9–22, Slovene Dragonfly Society – Slovensko odonatološko društvo, Ljubljana.
- VINKO, D., M. BAHOR & D. GOERTZEN, 2022b. Two new records of *Trithemis annulata* (Palisot de Beauvois, 1807) (Odonata: Libellulidae) in Slovenia. *Natura Sloveniae* 24(2): oddan rokopis.
- VINKO, D., M. BEDJANIČ, P. KOGOVŠEK, A. TRATNIK & A. ŠALAMUN, 2022c. Osrednja tema: Kačji pastirji in njihova ogroženost, tudi v luči podnebnih sprememb. *Trdoživ* 11(1): 11–16.
- VINKO, D., A. ŠALAMUN, A. TRATNIK, N. ERBIDA, A. PIRNAT, M. BAHOR, D. KABLAR, P. KOGOVŠEK, N. ŠRAMEL, M. HOSTNIK, N. KRELJ, N. ŠABEDER, N. TIVADAR, J. SNOJ & M. BEDJANIČ, 2020. Favna kačjih pastirjev (Odonata) naravnega rezervata Ribniki v dolini Drage pri Igu (Ljubljansko barje, osrednja Slovenija). *Natura Sloveniae* 22(2): 5–28.

(D. VINKO)

TERENSKI VIKEND SOD 2022 NA RIBNIŠKO–KOČEVSKEM

V letošnjem letu smo sezono večdnevni družbenih terenov otvorili s terenskim vikendom, ki je potekal od 3-VI do 5-VI-2022 na Ribniško–Kočevskem območju. Nastanjeni smo bili v koči pri Otavicah, kjer smo imeli ogromno prostora, naši edini sosedje pa so bile simpatične mangalice. Od tu smo se v soboto podali v raziskovanje vodnih površin Ribniške doline, v nedeljo pa smo raziskali še sosednji občini – Sodražico in Kočevje. Na terenskem vikendu smo na 32 lokalitetah popisali 33 vrst kačjih pastirjev (TAB. 1, 2). V nadaljevanju podajava kratko poročilo s terenskega vikenda, vsi zbrani podatki pa so bili predani v podatkovno zbirko, ki jo v društvu urejamo skupaj s Centrom za kartografijo favne in flore ter bodo javno dostopni.

Ribniško–Kočevsko območje je iz odonatološkega vidika razmeroma slabo raziskano, saj v zadnjih desetletjih tu ni bilo izvedenih rednih in celovitih popisov. Kačje pastirje je na tem območju na primer popisovala odonatološka skupina na Raziskovalnem taboru študentov biologije 2014, ki je potekal v Kočevju (VINKO, 2019). Na območju je delovala tudi odonatološka skupina na Biocampu 2018 v Kočevskem rogu, kjer pa rezultati dela niso bili objavljeni, z izjemo dveh omenjenih najdb v VINKO (2019) brez objave konkretnih podatkov. Nekoliko starejše podatke iz območja navajajo KIAUTA & KIAUTA (1994), VOLJČ (1996), HREN & KLUN (1996), povzeti so še v PERUŠEK (2000). Z Rudniškega jezera v Kočevju, ki je na območju edina v različnih letih nekajkrat obiskana voda, dodatno poroča še BEDJANIČ (2011a, 2011b), medtem ko je pregled vseh dosedanjih najdb podan v VINKO (2019).

Kljub manku celovitih popisov je bilo na Ribniško–Kočevskem zabeleženih že 47 vrst kačjih pastirjev (VINKO, 2019), kar nakazuje na odonatološko zanimivost tega dela Slovenije. Razlog za veliko število vrst je veliko število raznolikih vodnih življenjskih okolij, ki jih tu najdemo. Največja vodna površina je Rudniško jezero, najdemo pa še številne manjše bajerje in ribnike, ki se med seboj precej razlikujejo po stopnji zaraščenosti, raznolike tipe tekočih voda, pa tudi lepo ohranjene barjanske površine. Zelo zanimivo je tudi območje suhega jezua jugovzhodno od Ribnice, ki je predvsem v hladnejšem delu leta pogosto poplavljeno.

SLIKA 1. Udeleženci terenskega vikenda med raziskovanjem povirnega barja v bližini Sajeveca. V melioracijskih jarkih ob barju (TAB. 1: N16) smo zabeležili populacijo koščičnih škratcev *Coenagrion ornatum* (Foto: A. Kozina, 4-VI-2022).

TABELA 1. Seznam popisanih lokalitet z zapisom števila popisanih vrst kačjih pastirjev na njih v času terenskega vikenda Slovenskega odonatološkega društva na Ribniško-Kočevskem (3-VI do 5-VI-2022). Lokalitete z najdbami vrst(e) kačjih pastirjev s Priloge Direktive o habitatih EU so označene z zvezdico.

	TOČNA LOKALITETA	KOORDINATE GK (Y; X)	DATUM (2022)	ŠT. VRST
1	Ig, Draga; Veliki ribnik v Dragi	465420; 88545	3-VI	11
2	Dolenja vas, Blate; mlaka S od vasi Blate ob cesti	480429; 61932	4-VI	5
3	Dolenja vas, Blate; močvirje S od vasi Blate ob potoku na levem bregu	480382; 61904	4-VI	5
4	Dolenja vas, Blate; potok S od vasi Blate	480420; 61881	4-VI	7
5	Dolenja vas, Blate; izkopani mlaki SV od Blat	480513; 61725	4-VI	7
6	Dolenja vas, Blate; izvir Rakitnice J od Blat	480449; 61103	4-VI	2
7	Dolenja vas, Blate; luže in mlake v kamnolomu SZ od Blat	479830; 62417	4-VI	6
8	Ribnica, Prigorica; ribnik na desnem bregu Ribnice, Z od Prigorice	479863; 63017	4-VI	7
9	Ribnica, Prigorica; iztok iz ribnika na desnem bregu Ribnice, Z od Prigorice	479941; 62983	4-VI	6
10	Ribnica, Prigorica; reka Ribnica ob iztoku iz ribnika na desnem bregu Ribnice, Z od Prigorice	479983; 62923	4-VI	5
11	Ribnica, Prigorica; reka Ribnica pri mostu ob ribniku na desnem bregu Ribnice Z od Prigorice	479987; 63071	4-VI	3
12	Ribnica, Prigorica; reka Ribnica 1 km SZ od ribnika Z od Prigorice	478885; 63383	4-VI	6
13	Ribnica, Zadolje; reka Ribnica J od izvira Ribnice	477695; 63476	4-VI	3
14	Ribnica; mlaka J od Posestva Ugar	478197; 64563	4-VI	6
15	Ribnica; največji od 3 ribnikov S od posestva Ugar, S ribnik	478907; 65191	4-VI	11
16	Ribnica, Sajevec; kanal pri povirju, pritok potoka Radesovec *	476342; 66396	4-VI	6
17	Ribnica, Sajevec; potok Radesovec J od povirja potoka Sajevec	476262; 66389	4-VI	2
18	Ribnica, Sajevec; povirje S od potoka Sajevec	476192; 66412	4-VI	3
19	Ribnica, Zalužje; bajer v Zalužju	479574; 63408	4-VI	12
20	Ribnica, Zalužje; iztok iz bajerja v Zalužju	479584; 63377	4-VI	2

TOČNA LOKALITETA	KOORDINATE GK (Y; X)	DATUM (2022)	ŠT. VRST
21 Ribnica, Zalužje; reka Ribnica 200 m gorvodno od izliva Sajovca	479673; 63172	4-VI	7
22 Ribnica, Zalužje; mlaka povezana z reko Ribnico 200 m z od izliva Sajovca v Ribnico	479631; 63169	4-VI	5
23 Ribnica, Zalužje; povirje reke Ribnice - pritok Ribnice 1,2 km SZ od izvira Ribnice	477324; 64141	4-VI	2
24 Sodražica, Jelovec; vtok v Ribnik Smrekovec in povirje SZ od ribnika	470438; 69523	5-VI	2
25 Sodražica, Jelovec; ribnik Smrekovec	470526; 69504	5-VI	3
26 Sodražica, Jelovec; iztok iz Ribnika Smrekovec	470589; 69488	5-VI	3
27 Ribnica, Lipovščica; reka Bistrica ob mostu pred Lipovšico *	474173; 67543	5-VI	9
28 Sodražica, Žimarice; mlaki na V robu vasi Žimarice, 100 m JV od hiše Žimarice 1	470451; 70109	5-VI	8
29 Sodražica, Žimarice; reka Bistrica ob mlakah na V robu vasi Žimarice, 130 m JV od hiše Žimarice 1 *	470421; 70100	5-VI	2
30 Ribnica, Sajevec; pritok potoka Sajevec na Z robu vasi Sajevec *	476895; 66588	5-VI	7
31 Kočevje; Rudniško jezero	490246; 56012	5-VI	13
32 Kočevje; mlaka S ob kolovozu, 250 m SV od Rudniškega jezera	490654; 56398	5-VI	6

TABELA 2: Seznam 33 vrst kačjih pastirjev, popisanih na terenskem vikendu SOD 2022 na Ribniško-Kočevskem, z zapisom zaporednih števil lokalitet (TABELA 1), na katerih smo vrsto popisali, in skupnim številom lokalitet s popisano vrsto na terenskem vikendu. Podčrtane so vrste, ki smo jih popisali samo na Ljubljanskem barju (na poti na terenski vikend). Zavarovane vrste (Ur. l. RS 2004) so označene z dvema zvezdicama, ogrožene (Ur. l. RS 2002) pa z eno. Če ni zapisano drugače, gre za najdbe odraslih osebkov.

VRSTA	ZAPOREDNA ŠT. LOKALITETE	ŠT. LOK.
PRISOJNI ZIMNIK <i>Sympecma fusca</i>	20	1
PASASTI BLEŠČAVEC <i>Calopteryx splendens</i>	4, 5, 7–13, 21, 27, 30, 31	13
MODRI BLEŠČAVEC <i>Calopteryx virgo</i>	3, 4, 6–12, 17, 19, 21, 23–31	21
SINJI PRESLIČAR <i>Platycnemis pennipes</i>	1 (+ ten.), 2, 4, 7–9, 12–15, 19, 21, 24–28, 31 (+ ex.), 32	19

VRSTA	ZAPOREDNA ŠT. LOKALITETE	ŠT. LOK.
KOŠČIČNI ŠKRATEC <i>Coenagrion ornatum</i> **	16, 30	2
TRAVNIŠKI ŠKRATEC <i>Coenagrion puella</i>	1 (+ ten.), 2–5, 7–16, 19–22, 26–28, 30, 31 (+ ex.), 32 (+ ex., ten.)	25
SUHLJATI ŠKRATEC <i>Coenagrion pulchellum</i> *	1	1
POVODNI ŠKRATEC <i>Coenagrion scitulum</i> *	1	1
BLEŠČEČI ZMOTEC <i>Enallagma cyathigerum</i>	1, 31	2
PRODNI PAŠKRATEC <i>Erythromma lindenii</i> *	14, 15, 31	3
VELIKI RDEČEOKEC <i>Erythromma najas</i>	1, 15, 19, 22	4
MALI RDEČEOKEC <i>Erythromma viridulum</i>	1 (ten.)	1
MODRI KRESNIČAR <i>Ischnura elegans</i>	1, 2, 5, 8, 14, 15, 19, 25, 27, 31	10
BLEDI KRESNIČAR <i>Ischnura pumilio</i>	7	1
RANI PLAMENEC <i>Pyrrhosoma nymphula</i>	3, 4, 8, 9, 12, 14–16, 18–23, 27, 28, 30	17
ZELENOMODRA DEVA <i>Aeshna cyanea</i>	28 (ten.)	1
DEVIŠKI PASTIR <i>Aeshna isoeles</i> *	31, 32	2
VELIKI SPREMLJEVALEC <i>Anax imperator</i>	2, 5, 10, 15 (+ ex.), 19, 21, 22, 27, 32 (+ ex.)	9
MODRORITI SPREMLJEVALEC <i>Anax parthenope</i>	31 (+ ex.)	1
ZGODNJI TRSTNIČAR <i>Brachytron pratense</i> *	10, 15, 21	3
POPOPNI POREČNIK <i>Gomphus vulgatissimus</i> *	27 (+ ex.)	1
POVIRNI STUDENČAR <i>Cordulegaster bidentata</i> *	17	1
VELIKI STUDENČAR <i>Cordulegaster heros</i> **	27 (+ ex., larv.), 28, 29 (+ ex.), 30 (+ ex.)	4
MOČVIRSKI LEBDUH <i>Cordulia aenea</i>	1, 5, 14 (+ ex.), 15 (+ ex.), 19	5
SREDOZEMSKI LESKETNIK <i>Somatochlora meridionalis</i>	6	1
OPOLDANSKI ŠKRLATEC <i>Crocothemis erythraea</i>	19	1
MODRI PLOŠČEC <i>Libellula depressa</i>	1, 2 (+ ex., ten.), 3–5, 7 (+ ten.), 8, 9, 12, 15 (+ ex.), 16, 18, 19, 28, 30, 32	16
ČRNI PLOŠČEC <i>Libellula fulva</i> *	15 (+ ex.), 22 (ex.), 31	3
LISASTI PLOŠČEC <i>Libellula quadrimaculata</i>	3, 19, 31, 32	4
SINJI MODRAČ <i>Orthetrum brunneum</i>	16	1
PRODNI MODRAČ <i>Orthetrum cancellatum</i>	1, 4, 5, 31	4
MALI MODRAČ <i>Orthetrum coerulescens</i>	16 (+ ten.), 18, 28 (+ ten.)	3
MALINOVORDEČI KAMENJAK <i>Sympetrum fonscolombii</i>	31	1

Terenskega vikenda, ki smo ga vodili A. Tratnik in avtorja tega prispevka, se je udeležilo 14 članov, poleg že omenjenih treh še J. Snoj, M. Plut, N. Erbida, P. Kogovšek, N. Tivadar, N. Krelj, M. Babor, A. Krelj, J. Možina in K. Drašler ter R. Šturm s hčerko. Večina ekipe je v deželo suhe robe prispela že v petek popoldne, vendar pa ta dan popoldanske nevihte še niso omogočale resnejših terenov, tako da smo popoldne in večer raje izkoristili za prijetno druženje, načrtovanje društvenih aktivnosti in degustacijo različnih pijač. Se je pa Aninemu avtomobilu uspelo med potjo ustaviti ob Velikem ribniku v Dragi (TAB. 1: N1), kjer so zabeležili 11 vrst kačjih pastirjev, od tega tudi tri take, ki jih nato na terenskem vikendu nismo več beležili. To so bili povodni škratec *Coenagrion scitulum*, suhljati škratec *Coenagrion pulchellum* in mali rdečkoec *Erythronia viridulum*.

SLIKA 2. Zaslužena malica in uživanje v senci ob izviru reke Ribnice
(Foto: A. Kozina, 4-VI-2022).

V soboto in nedeljo nas je nato razveselilo povsem poletno vreme, ki smo ga zelo dobro izkoristili. V soboto smo začeli raziskovati Ribniško dolino. Na začetku smo se razdelili v dve skupini in pregledali vodne površine v vzhodnem delu doline, v okolici Dolenje vasi, Prigorice in južno od Ribnice. Zabeležili smo dve vrsti, ki do zdaj v Ribniški dolini še nista bili opaženi. Prva je bila zgodnji trstničar *Brachytron pratense*, ki smo ga zabeležili dvakrat ob reki Ribnici ter na največjem od treh ribnikov severno od posestva Ugar (TAB. 1: N10, N15, N21). Na slednjem ribniku (SLIKA 5) smo zabeležili tudi več levov in odraslih črnih ploščev *Libellula fulva* (SLIKA 4), ki je bil prav tako prvič zabeležen v Ribniški dolini. Njegov lev smo našli še na drugi lokaciji (TAB. 1: N22). Črni ploščec je bil v zadnjih letih

zabeležen na številnih novih lokacijah po Sloveniji, kar nakazuje na širjenje vrste po Sloveniji (BEDJANIČ, 2021). Podobno velja tudi za prodnega paškratca *Erythromma lindenii*, ki smo ga na terenskem vikendu popisali na dveh novih lokalitetah v Ribniški dolini, z območja pa je bil sicer že znan (npr. HREN & KLUN, 1996).

SLIKI 3 & 4. Košični škratec *Coenagrion ornatum* in črni ploščec *Libellula fulva*. Škratca smo popisali zahodno od vasi Sajevec (TAB. 1: N16, N30) in s tem potrdili, da se ta zavarovana vrsta še vedno pojavlja v Ribniški dolini, ogroženega črnega ploščca pa smo na območju popisali prvič (TAB. 1: N15, N22, N31) – zabeležili smo ga tako na Ribniškem, kot tudi na Kočevskem koncu (Foto: A. Kozina, 4-VI-2022).

Ko se nas je začela lotevati lakota, smo se vsi skupaj zbrali ob idiličnem izviru reke Ribnice (TAB. 1: N13), kjer smo ob malo manj idilični družbi tigrastih komarjev *Aedes albopictus* pomalicali in se okrepčali za popoldanski del terena (SLIKA 2). Zatem smo se skupaj odpravili na edine barjanske habitate, ki jih najdemo v Ribniški dolini in ležijo južno med vasema Jurjevica in Sajevec. Velike pestrosti kačjih pastirjev tu sicer nismo bili deležni, smo pa lahko v melioracijskih kanalih na obrobju barja opazovali več deset košičnih škratcev *Coenagrion ornatum* (SLIKA 1, 3), v bližnjem gozdnem potoku pa še impresivnega povirnega studenčarja *Cordulegaster bidentata*. Razveseljiva je bila predvsem najdba košičnih škratcev, saj smo z njo potrdili, da tudi v Ribniški dolini še obstaja zdrava populacija te vrste. Ob kanalu pri povirnem barju (TAB. 1: N16) smo zabeležili 28 samcev, pet samic in koleselj, ob pritoku potoka Sajevec zahodno od istoimenske vasi (TAB. 1: N30) pa štiri samce, samico in par v koleslju. V poznih popoldanskih urah smo zaključili s terenom in se odpravili na sprehod po Ribnici, kjer smo se v grajskem parku osvežili s sladoledom in hladno pijačo, ter si dvignili energijo s kavo. V večernih urah smo si na žaru pripravili številne dobrote in se nato družili še pozno v noč.

SLIKA 5. Največji od treh ribnikov severno od posestva Ugar (TAB. 1: N15), kjer smo popisali 11 vrst kačjih pastirjev, med drugim prodnega paškratca *Erythromma lindenii*, velikega rdečeočka *Erythromma najas*, zgodnjega trstničarja *Brachytron pratense* in črnega ploščca *Libellula fulva* (Foto: D. Vinko, 4-VI-2022).

Nedeljo smo začeli zahodno od Ribniške doline, v občini Sodražica. Tu smo popisali ribnik Smrekovec, ki sicer z vidika favne kačjih pastirjev ni primerno upravljan, in povirno barje v njegovi bližini, nato pa smo se za kratek čas ponovno razdelili v dve ekipi. Damjanova ekipa se je ustavila na mlakah pri Žimaricah, kjer smo v bližnjem gozdnem potočku opazovali velikega studenčarja *Cordulegaster heros*, sicer pa smo to zavarovano vrsto na terenskem vikendu zabeležili na štirih lokacijah (TAB. 1: N27–30), na treh z najdbo levov tudi potrdili njegov uspešni razvoj (TAB. 2). Anina ekipa pa se je ustavila še na reki Bistrici pri mostu zraven Lipovščice (TAB. 1: N27), kjer smo med drugim popisali popotnega porečnika *Gomphus vulgatissimus* in tam prav tako potrdili njegov uspešni razvoj. Zatem smo se vsi skupaj odpravili v Kočevje. Tu smo se sprehodili okoli Rudniškega jezera (TAB. 1: N31). Na jezeru je bilo do zdaj zabeleženih 33 vrst kačjih pastirjev (VINKO, 2019), mi pa smo na ta seznam dodali še dve novi vrsti – lisastega *Libellula quadrimaculata* in črnega ploščca *L. fulva*. Ob jezeru smo na seznam zabeleženih vrst terenskega vikenda med drugim dodali še bleščečega zmotca *Enallagma cyathigerum*, modroritega spremljevalca *Anax parthenope* in malinovordečega kamenjaka *Sympetrum fonscolombii*. Nekoliko višje, ob manjši mlaki nad jezerom (TAB. 1: N32), smo si lahko lepo ogledali tudi deviškega pastirja *Aeshna isoceles*, ki pa se je spretno izogibal našim mrežam. Zgolj od daleč smo si

ogledali še dve večji mlaki nad jezerom, ki pa sta bili preveč zaraščeni, da bi nas premamili v to, da bi ju podrobneje raziskali. Poleg kačjih pastirjev pa smo zabeležili tudi veliko ornitološko zanimivost – črnogo čigro *Gelocheilidon nilotica*, v Sloveniji zelo redko vrsto, ki je bila na Rudniškem jezeru prvič opažena. Poleg kačjih pastirjev smo imeli na terenskem vikendu še tudi druge zanimive najdbe. Med vrstami s prilog Direktive o habitatih smo popisali travniškega postavneža *Euphydryas aurinia* (TAB. 1: N24), velikega pupka *Triturus carnifex* (TAB. 1: N7) in hribskega urha *Bombina variegata* (TAB. 1: N7, N16, N24; GK 477654, 63413). Med plazilci smo zabeležili slepca *Anguis fragilis* (GK 477662, 63420) in belouško *Natrix natrix* (TAB. 1: N14).

Zadovoljni z izkopičkom in povečanim številom zabeleženih vrst kačjih pastirjev za Ribniško–Kočevsko na skupaj 49 vrst smo poiskali senco, v kateri smo si privoščili malico, za tem pa je sledila še svečana razglasitev zmagovalcev Odonatološke dirke v minulem letu. Terenski vikend smo zaključili s kavo v lokalu z zelo lepim razgledom na jezero, ter se poslovili z gotovostjo, da se zelo kmalu srečamo na naslednjih terenih, ki jih tudi v letu 2022 ni manjkalo.

Terenski vikend je potekal v sklopu projekta Kačji pastirji in podnebne spremembe, ki ga društvo izvaja znotraj mreže Plan B za Slovenijo. Podnebni program mreže Plan B za Slovenijo sofinancirata Eko sklad ter Ministrstvo za okolje in prostor s sredstvi Sklada za podnebne spremembe. Za mnenja, predstavljena v tem prispevku, sva izključno odgovorna avtorja prispevka in ne odražajo nujno stališč Ministrstva za okolje in prostor ali Eko sklada.

LITERATURA:

- BEDJANIČ, M., 2011a. *Preliminarna ocena izvedljivosti načrtovane prostorske ureditve ob Rudniškem jezeru v Kočevju – kačji pastirji (Odonata)*. Elaborat za OIKOS d.o.o. Slovenska Bistrica, 23 str.
- BEDJANIČ, M., 2011b. Zanimive odonatološke najdbe z območja Rudniškega jezera v Kočevju. *Erjavecija* 26: 32–37.
- BEDJANIČ, M., 2021. Dodatne najdbe koščičnega škratca *Coenagrion ornatum*, prodnega paškratca *Erythromma lindenii* in črnega ploščca *Libellula fulva* iz različnih koncev Slovenije. *Erjavecija* 36: 86–93.
- HREN, A. & M. KLUN, 1996. *Prispevek k poznavanju kačjih pastirjev (Odonata) na ribniško - kočevskem območju*. Raziskovalna naloga. Gimnazija Kočevje, Kočevje, 41 str.
- KIAUTA, B. & M. KIAUTA, 1994. Dragonfly records from the districts of Ribnica and Kočevje, Lower Carniola, Slovenia (Odonata). *Opusc. zool. flumin.* 124: 1–8.
- PERUŠEK, M., 2000. Ribniška dolina. V: Polak, S. (ur.), Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji [Important Bird Areas (IBA) in Slovenia], str. 129–136, Monografija DOPPS št. 1, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- VINKO D. 2019. Poročilo o delu skupine za Kačje pastirje. V: Presetnik, P. (ur.), Raziskovalni tabor študentov biologije Kočevje 2014, str. 48–58. Društvo študentov biologije, Ljubljana.
- VOLJČ, I., 1996. Novi podatki o kačjih pastirjih reke Ribnice. *Exuviae* 2/1 (1995): 13–14.

(A. KOZINA & D. VINKO)